

Psychologická literatúra na Slovensku v roku 1967

V roku 1967 vychádzali na Slovensku 2 eminentne psychologické časopisy: *Studia psychologica*, vydáva SAV, a *Psychológia a patopsychológia dieťaťa*, vydáva SPN. Pravidelne sa psychologické výskumy pedagogického charakteru vydávajú aj v časopise *Jednotná škola*, ktorý vydáva SPN. Veľké množstvo drobných populárnovedeckých článkov sa uverejňuje v rôznych iných časopisoch, napr. *Svet vedy*, *Príroda a spoločnosť*, rôzne metodicko-didaktické časopisy, a pod.

Studia psychologica: V roku 1967 vyšli 4 čísla, uverejnilo sa 42 článkov, z toho 9 slovensky a česky a zvyšok v svetových jazykoch, najmä v angličtine /26/. 19 článkov sa zaoberá experimentálnym výskumom problémov všeobecnej psychológie, 7 článkov problémami pedagogickej a klinickej psychológie, 9 článkov problémami psychológie práce a zvyšok boli články metodického a štatistického charakteru. 29 autorov bolo z ústavu exp. psychológie SAV, 23 autorov bolo z iných slovenských a českých psychologických pracovísk. Časopis si všíma potrebu psychologov na Slovensku a základných problémov rôznych odvetví psychológie. Z otázok inžinierskej psychológie 6 článkov sa venovali problému činnosti operátora, kritický prínos k verbálnym testovým a dotazníkovým metódam prinášajú 3 články z oblasti sémantickej analýzy verbálneho správania. Väčšina článkov sa zaoberá základnými otázkami všeobecnej psychológie /psychofyzika, bezprostredná pamäť, zrakové vnímanie/, čo je v zhode so zameraním Ústavu experimentálnej psychológie.

Jednotná škola: V 9 číslach ktoré vyšli do konca roku 1967 sa zverejnilo 11 článkov psychologického charakteru. Jedná sa prirodzene o problémy pedagogickej psychológie, ako: diagnostická hodnota školského prospechu, vzťah žiakov k práci, vývinové aspekty žiaka, psychologické činitele pravopisu, a pod. Niekoľ-

ko článkov má sociálno-psychologický charakter: sociálne roly neprospievajúcich žiakov v žiackom kolektíve, postoje učňov k práci. Jeden článok skúma psychologické momenty v oblasti mravnej výchovy a jeden všeobecný problém vzťahu pedagogiky a psychológie. 7 autorov je zo Slovenska, zväčša z Výskumného ústavu pedagogického a z Katedry pedagogickej psychológie FFUK. Jeden autor je z Čiech a 3 zo zahraničia /z toho dvaja SSSR/. Články sú zväčša výskumného charakteru, spracúvajú a hodnotia empirický materiál. Vychádzajú z aktuálnych potrieb súčasnej školy a súčasného stavu vzdelávania. Psychologické články v Jednotnej škole treba osobitne hodnotiť preto, že sú jediným príspevkom psychológie na Slovensku k otázkam normálneho žiaka, pretože *Studia psychologica* aj *Otázky psychológie a patopsychológie dieťaťa* majú zásadne iné zameranie.

Pôvodná a preložená literatúra:

V oblasti psychológie práce vyšla monografia J. Daniela "Psychologické aspekty pracovného zácviaku". Práca má aj pedagogicko-didaktický dosah a v oblasti priemyselnej výuky prináša rad cenných poznatkov a podnetov. Psychológie práce sa týka aj útle knižka "Úvod do základov psychológie práce", ktorú vydal komitét pre vedecké riadenie v B.Bystrici a ktorá obsahuje základné informácie o inžinierskej psychológii, o výbere, únave, osobnosti a sociálnych vzťahoch na pracovisku. O otázkach zácviaku a pracovného prostredia pojednáva aj brúžúra Čs. výskumného ústavu práce "Kapitoly zo sociológie a psychológie práce". Zo sovietskej literatúry vyšiel preklad Kovaleva "Psychológia osobnosti" a z americkej psychologicko-filozofická esej Selyeho "Od snov k objavom".

Psychológia a patopsychológia dieťaťa

V roku 1967 vyšli zatiaľ len dva čísla. Prinášajú 15 článkov, viaceré kazuistiky a popisy nových aparatúr, ako aj recenzie literatúry. Slovenskí a českí autori sú zastúpení rovnomerne. Články sú z najrôznejšej problematiky, súvisiacej s názvom časopisu. Viaceré pojednávajú o osobnosti dieťaťa, o neurofyziologických korelátoch porúch správania a o diagnostike. Jeden článok sa zaoberá otázkou psychologického deficitu, ďalší problémom sociálneho učenia a autorealizácie osobnosti a o šírke záberu časopisu svedčí článok o etologickom smere v zoopsychológii a jeho význame pre psychológiu dieťaťa.

Psychologica- sborník FFUK vyšiel síce až v roku 1967, ale rok vydania je 1966, takže chronologicky ho treba radiť do hodnotenia za rok 1966.

Psychologická publicistika v roku 1967 bola pomerne bohatá. Sú tu dva primárne psychologické časopisy a pedagogický časopis so závažnými psychologickými príspevkami. Ukazuje sa dobrá orientovanosť na aktuálne problémy a na svetový trend. Slovenské psychologické časopisy pri svojej profilácii kooperujú s časopisom Čs. psychologie a Ekonomická psychologie a slovenskí a českí psychológovia publikujú v týchto časopisoch navzájom. Knižná záťaž nebola veľká. Treba však povedať, že zadané do vydavateľstiev sú významné preklady /Soc. psychológia, Exp. psychológia od Fraïseea, psych. vzdelávania od Brunera a pod./, čo sa prejaví v tomto a v ďalších rokoch.